

Warszawa, dnia 29 lipca 2015 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o strażach gminnych

(druk nr 1030)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o strażach gminnych, zmierza do pozbawienia straży gminnych (miejskich) prawa do prowadzenia kontroli ruchu drogowego, przy użyciu stacjonarnych lub przenośnych urządzeń rejestrujących (fotoradarów).

Zgodnie z art. 129b Prawa o ruchu drogowym, kontrola ruchu drogowego w gminach lub miastach, które utworzyły straż gminną (miejską) może być wykonywana przez strażników gminnych (miejskich).

W dotychczasowym stanie prawnym, strażnicy gminni (miejscy) są uprawnieni do wykonywania kontroli ruchu drogowego wobec kierującego pojazdem m.in. naruszającego przepisy ruchu drogowego, w przypadku ujawnienia i zarejestrowania czynu przy użyciu urządzenia rejestrującego (art. 129b ust. 2 pkt 1 lit. b).

W ramach kontroli ruchu drogowego straż gminna (miejska), może w szczególności używać urządzeń rejestrujących, z tym że w przypadku używania urządzenia zainstalowanego w pojeździe, w czasie pracy urządzenia pojazd nie może znajdować się w ruchu (art. 129b ust. 3 pkt 3).

Z kolei w świetle art. 129 ust. 4 Prawa o ruchu drogowym, strażnicy gminni (miejscy) mogą dokonywać na drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkich oraz drogach krajowych w obszarze zabudowanym, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych, czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego z użyciem przenośnych albo zainstalowanych

w pojeździe urządzeń rejestrujących w oznakowanym miejscu i określonym czasie, uzgodnionymi z właściwym miejscowo komendantem powiatowym (miejskim) lub Komendantem Stołecznym Policji.

W noweli zaproponowano uchylenie przepisów stanowiących podstawę prawną kontroli ruchu drogowego przez straże gminne albo straże miejskie przy użyciu fotoradarów.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 97. posiedzeniu w dniu 24 lipca b.r. jest efektem prac nad dwoma poselskimi projektami ustaw: projektem ustawy o zmianie ustawy o straży gminnej, ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (druk sejmowy nr 2973), a także projektem ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym (druk sejmowy nr 3222).

Projekty skierowane zostały do pierwszego czytania w Komisji Infrastruktury oraz w Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

W toku prac nad projektem ustawy posłowie mieli na uwadze m.in. Informację o wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli "Prawidłowość realizacji zadań przez straże gminne (miejskie) w zakresie wykorzystania urządzeń do pomiaru i rejestracji wykroczeń drogowych". Stwierdzono w niej, że brak jest podstaw do stwierdzenia, iż użycie fotoradarów przez straże przyczyniło się do istotnego wzrostu bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, a bardzo wysoka aktywność większości jednostek w zakresie kontroli ruchu drogowego, może wpływać na ograniczenie działań w innych obszarach porządku i bezpieczeństwa.

Za przyjęciem ustawy głosowało 404 posłów, przy 18 głosach przeciw i 1 głosie wstrzymującym się.

III. Uwagi szczegółowe

W dotychczasowym stanie prawnym, straże miejskie (gminne) są uprawnione do nakładania grzywnien w postępowaniu mandatowym oraz do występowania do sądu z wnioskami o ukaranie, w sprawach o ujawnione przez siebie naruszenia przepisów ruchu drogowego, zarejestrowane przy użyciu fotoradarów. W myśl bowiem art. 17 § 3 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, organom administracji rządowej i samorządowej,

organom kontroli państwowej i kontroli samorządu terytorialnego oraz strażom gminnym (miejskim) uprawnienia oskarżyciela publicznego przysługują tylko wówczas, gdy w zakresie swego działania w tym w trakcie prowadzonych czynności wyjaśniających ujawniły wykroczenia i wystąpiły z wnioskiem o ukaranie.

W noweli nie rozstrzygnięto o sposobie zakończenia spraw o wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji ujawnionych przez straż gminną (miejską) przy użyciu urządzeń rejestrujących, wszczętych i niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie. Należy pamiętać, że wobec braku odpowiedniego przepisu przejściowego, z tą datą odpadnie podstawa prawna do ich kontynuowania przez strażę.

Propozycja poprawki:

po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:

"Art. 2a. Do spraw o wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, ujawnionych przez straże gminne (miejskie) przy użyciu stacjonarnych lub przenośnych urządzeń rejestrujących, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe."

Albo

po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:

"Art. 2a. W sprawach o wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, ujawnionych przez straże gminne (miejskie) przy użyciu stacjonarnych lub przenośnych urządzeń rejestrujących, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, postępowania umarza się."

Maciej Telec

Główny legislator